

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko O. S.A. w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 października 2019 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 20 kwietnia 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 kwietnia 2018 r., VIII Pa (...) Sąd Okręgowy w P. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w P. z 10 października 2017 r., V P (...) zasądzający na rzecz M. J. (powódka) kwotę 22.401,42 zł z ustawowymi odsetkami za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę przez O. Spółka Akcyjna w W. (pozwany), w ten sposób, że oddalił powództwo.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniosła powódka, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych: 1) jaki skutek prawny wywołuje złożenie, na wezwanie Sądu do uzupełnienia braków formalnych apelacji, pisma procesowego, zawierającego

uzupełnienie braków formalnych apelacji bez odpisu dla strony przeciwnej w trybie art. 132 § 1 k.p.c. w szczególności czy uchybienie takie skutkować powinno odrzuceniem apelacji?; 2) czy dopuszczalne jest nieuwzględnienie przez Sąd wniosku pracownika o przywrócenie do pracy na wcześniejszych warunkach i zasądzenie odszkodowania w sytuacji gdy pracodawca w toku postępowania nigdy nie złożył wniosku o nieuwzględnienie żądania przywrócenia pracownika do pracy, a poprzestał jedynie na wniosku o oddalenie powództwa w całości?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódki pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W kwestii pierwszego z problemów prawnych, jakimi miałyby zająć się Sąd Najwyższy na etapie merytorycznego rozpoznawania skargi istnieje już orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wynika z niego, że regulacja z art. 132 § 1¹ k.p.c. znajduje zastosowanie także do doręczenia odpisów pism procesowych zawierających uzupełnienia braków formalnych. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2015 r., III CSK 98/14, LEX nr 1628931; uchwała Sądu Najwyższego z 17 lipca 2014 r., III CZP 47/14, OSNC 15, nr 5, poz. 59 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2017 r., IV CZ 80/17, niepublikowane). Z orzecznictwa tego, a zwłaszcza postanowienia w sprawie IV CZ 80/17 wynika, że w judykaturze Sądu Najwyższego wyjaśniono także, że nieprzedłożenie sądowi przez pełnomocnika strony właściwej liczby odpisów pisma uzupełniającego braki formalne pisma procesowego wymienionego w powołanym przepisie, uzasadnia odrzucenie środka zaskarżenia. Jednocześnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już, że nie stanowi naruszenia art. 132 § 1¹ k.p.c. doręczenie przez pełnomocnika strony pisma zawierającego uzupełnienie braków formalnych skargi kasacyjnej bezpośrednio pełnomocnikowi drugiej strony, jeżeli jednocześnie złożył on do sądu pismo z odpisem dla strony przeciwnej (postanowienie Sądu

Najwyższego z 16 marca 2018, IV CZ 6/18, LEX nr 2498021). Powyższe orzecznictwo sugeruje, że Sąd drugiej instancji może odrzucić apelację, która dotknięta była brakami formalnymi, gdy braki te zostały uzupełnione bez dołączenia do tego pisma odpisu dla strony przeciwnej. Z drugiej zaś strony w postanowieniu z 23 lutego 2017 r., V CZ 18/17 (LEX nr 2255439) przyjęto, że jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że mimo doręczenia odpisu pisma procesowego z naruszeniem art. 132 § 1 k.p.c. strona przeciwna zapoznała się z jego treścią w odpowiednim czasie i miała możliwość ustosunkowania się do zawartych w nim wniosków, to nie można z naruszenia art. 132 § 2 k.p.c. wywieść żadnych negatywnych konsekwencji.

W niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji rozpoznał wniosek powódki o odrzucenie apelacji strony pozwanej. Oddalając ten wniosek, Sąd drugiej instancji kierował się dwoma względami. Po pierwsze, uznał odrzucenie apelacji z tej przyczyny za przejaw nadmiernego formalizmu procesowego, co można potraktować jako odmowę zastosowania przepisu literalnie interpretowanej ustawy procesowej z powodu jego niezgodności ze standardem konstytucyjnym w zakresie prawa do sądu. Po drugie, co ma decydujące znaczenie na etapie przedsądu, stwierdził, że Sąd pierwszej instancji błędnie uznał, że apelacja strony pozwanej dotknięta była brakiem formalnym wymagającym uzupełnienia. W tej sytuacji, skoro apelacja pozwanego nie została odrzucona (wówczas pojawiłby się problem granic ingerencji ustawodawcy zwykłego w kształtowanie reguł procesowych) a wniosek o jej odrzucenie nie został uwzględniony przez Sąd drugiej instancji z opisanych wyżej przyczyn, nie można uznać za istotne zagadnienia prawne sprawy problemu możliwości odrzucenia apelacji z uwagi na nedoręczenie przez sąd pisma zawierającego uzupełnienie jej braków stronie przeciwnej.

Skarga kasacyjna powódki nie zasługiwała również na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania w zakresie zagadnienia prawnego dotyczącego przepisów prawa materialnego. Z utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika wyraźnie, że decyzja o nieuwzględnieniu żądania przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach i zasądzeniu w miejsce tego żądania odszkodowania (art. 56 § 1 i 2 k.p.) należy do sądu i zależy od poczynionych w sprawie ustaleń, niezależnie od złożenia stosownego wniosku przez pracodawcę (wyrok Sądu

Najwyższego z 3 kwietnia 1997 r., I PKN 63/97, OSNAPiUS 1998 nr 3, poz. 74). Sąd w tym zakresie działa z urzędu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach rozstrzygnięto stosownie do art. 102 k.p.c. (mając na względzie zwolnienie powódki z opłat sądowych) oraz § 16 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).